

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Društvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju leve), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 v. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne odra.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60
Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravništvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče leve), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Občni zbor koroškega nemškega »Volksrata« v Celoveu.

Celovec, 6. decembra. Včeraj se je tu vršil občni zbor nemškega »Volksrata« za Koroško. Občnega zbora so se udeležili številni državni in deželni poslanci z državnim poslanecem Dobernigom na čelu. Poslanec Dobernig se je pečal v svojem govoru z nemškim odporom proti jugoslovanski nevarnosti na Kranjskem ter podrobneje označeval smotre in naloge nemško-nacionalne politike v Avstriji. Predlog, da naj se skliče za leto 1911 zborovanje alpskih nemških nacionalcev v Celovec in sicer s pomočjo nemških svetov iz Kranjskega, Koroške in Štajerske, je bil sprejet, in je sklicanje takega zborovanja torej skoraj gotovo. Nemškemu »Volksratu« se nadalje nalaga, da nemudoma podvzame pri vseh nemških državnih poslancih vse potrebne korake, ki naj preprečijo, da bi se v Avstriji potom kompromisa ustanovile kake nemške fakultete ali univerze. Zlasti pa naj protestirajo nemški napredni poslanci proti temu, da bi bili veljavni izpiti, položeni na zagrebškem vseučilišču, tudi za avstrijske kronovine.

Argentinsko meso.

Trst, 6. decembra. »Austro-Americana« poroča, da je od nje najeti parnik »Wyandotte«, ki vozi s seboj večjo množino argentinskega mesa, glasom brzobjavnega poročila že odplul iz Buenos-Aires dne 1. decembra proti Trstu. Prihod parnika pričakujejo v Trstu z 31. decembrom. Kakor znano, je dve tretjini tega mesa namenjenih na Dunaj, ena tretjina pa ostalim avstrijskim večjim provincijalnim mestom.

Veliki ogrski škandal.

Budimpešta, 6. decembra. Pod naslovom »Izginoli Košutov denar« prinaša včerajšnji »Neuer Pester Lloyd« članek, v katerem navaja sledeče: Pred 16 leti, ko je umrl Ludovik Kosuth, se je nameravalo pokriti pogrebne stroške z dohodki prostovoljnih prispevkov. Zaradi tega se je pričelo nabirati prispevke. V treh dneh je bilo nabranega 165.000 kron. S to vsoto je odpotoval član komisije za prireditve pogreba Ludovika Kosutha Karel Ödvö v Turin. Ko je došel v Turin, ga je dohitela vest, da se izvrši Kosuthov pogreb na državne stroške. V sled tega se ta iz prostovoljnih prispevkov nabrana svota ni porabila za pogreb, kljub temu pa še do danes ni bil položen o tem noben račun, kam je denar izginil. Po Kosuthovem pogrebu je komite, ki se je sestavil v svrhu nabiranja teh prispevkov, ponovno obrnil do Karla Ödvö s pozivom, da naj položi račun in izkaze, kako se je ta denar porabil. Ta pa je celo zadevo zavračeval mesece in mesece. Ko je pa bil od grofa Štefana Karoly pozvan, da naj vrne denar in da naj se ta vrne darovalcem, je Karel Ödvö izjavil, da nima nobenega beliča več, ker je moral ves denar razdati. S tem denar-

jem da je moral v Turinu poplačati dolgove Kosuthovih sinov. S tem denarjem je moral takorekoč rešiti Kosuthovo truplo, drugače bi ga ne bilo mogoče prepeljati na Ogrsko. Grof Štefan Karoly je bil s tem pojasnilom zadovoljen. Pričakoval je namreč, da bo Franc Kosuth ta denar vrnil, tembolj ker je takoj po svojem povratku na Ogrsko dobil večje svote. Franc Kosuth pa tega denarja še do danes ni vrnil. To razkritje vzbuja v političnih krogih velikansko senzacijo. Najbrže se bo cela zadeva še odigrala pred sodiščem.

Stanje preiskave proti vohunu Vašiću.

Belgrad, 6. decembra. Sodišče je danes odredilo, da naj se od policije nedavno aretirani ponarejalec listin in časnikar Vladimir Vašić izroči zopet policiji do tedaj, da se predloži sodišču nadaljnje dokazno gradivo. Ta sodniški odlok je vzbudil v tukajšnjih krogih veliko pozornost, ker se da iz tega sklepati, da sodišče dosedanje dokazno gradivo proti Vašiću in za njegovo krivdo še ni tako obsežno, da bi zadostovalo za odreditev kazenske razprave. Vladimir Vašić, kateri je izročen policiji, kamor je bil danes zopet pripeljan, so se odvzela vsa pisma in listine, ki so pisane v nemščini, da jih prestavijo v srbski jezik.

Proces Colpi.

Gradec, 6. decembra. Po prečitani obtožnici se je pričelo zaslišavanje obtoženca Caesare Detirisa, ki je obtožen veleizdajstva in žaljenja Veličanstva. Predsednik pokaže obtožencu nekaj pism, s katerimi se mu hoče dokazati krivda. Tudi predložil predsednik več tiskovin in brošur iredentistične vsebine. Obdolženec se zagovarja, da so bile te tiskovine poslane tudi drugim osebam in da ima navado, da spravlja vse stvari, ki se mu določe. Glede žaljenja Veličanstva, ki ga je zakrivil s tem, da je žaljivo pisal o vladarju na neki razglednici, poslani nekemu dekletu, trdi obtoženec, da ni imel namena žaliti in da je bil sploh mnenja, da razglednice razven tega dekleta ne bo nihče čital. Razprava se je ob 1. prekinila in od 4. do 7. nadaljevala. Nadaljuje se danes.

Zvišanje akelijskega kapitala pri banki »Union«.

Dunaj, 6. decembra. Kakor se zatrjuje v finančnih krogih, se bo akcijski kapital pri banki »Union« zvišal najbrže takoj v začetku leta 1911 in se to zvišanje izvede že januarja meseca.

Spremembe v srbskem sunanem ministristvu in diplomaciji.

Belgrad, 6. decembra. Dr. Palajković, sekcijski šef v srbskem sunanjem ministristvu, čigar ime se je v zagrebškem veleizdajniškem procesu in ravno tako tudi v Friedjungovem procesu večkrat navajalo, bo v kratkem imenovan za srbskega poslanika v Petrogradu. Na njegovo mesto bo

poklican generalni konzul v Skoplju, Jovan Jovanović.

Volitve na Angleškem.

London, 6. decembra. Včeraj so se vršile volitve v 75 volilnih okrajih. Dosedaj so bili mandati sledeče razdeljeni: 33 liberalcev, 6 članov delavske stranke, 1 redmontist in 35 unionistov.

London, 6. decembra. V Londonu se voli danes vsega skupaj 17 poslancev, od katerih je bilo dosedaj 8 unionistov.

London, 6. decembra. Uspehi dosedanjih volitev so dali liberalcem novega poguma. Liberalci pričakujejo, da bodo v onih okrajih, v katerih so zmagali pri januarskih volitvah le z malenkostno večino, sedaj zmagali z lahkoto.

London, 6. decembra. Do včeraj opoldne je bil znan sledeči izid: 52 liberalcev, 65 unionistov, 8 članov delavske stranke in 5 redmontistov.

London, 6. decembra. Včeraj do 5. popoldne je bil znan sledeči izid volitev: 58 liberalcev, 80 unionistov, 8 članov delavske stranke in 15 redmontistov.

Iz turškega parlamenta.

Carigrad, 6. decembra. V včerajšnji seji turške zbornice je govorilo več opozicijskih poslancev, ki so vsi zlasti ostro kritizirali turško zunanjo politiko. Govorniki so se zlasti spodbijali nad prijaznimi odnosi med Bolgarsko in Turško, vsled česar da je Grška zapostavljena. Dobri odnosi z Grško bi bili bolj umestni. Govorniki so se obračali tudi proti ruski politiki in se izrekli proti balkanski zvezi, ki ima namen Turčijo izriniti iz Evrope. Med razpravo je prišlo opetovano do ostrih medklicev. Prihodnja seja je v sredo. Dosedaj je priglasih nad 30 govornikov. Pričakuje se, da se izreče vladi zaupnica.

Zanešen zrakoplov.

London, 6. decembra. V bližini kraja Kirchwall je pristal zrakoplov, kateri se je dvignil v soboto v Monakovem z namenom, pluti v Švico. Eden od treh zrakoplovov z imenom Metzger je med vožnjo čez Severno morje padel v morje.

Železniška nesreča.

London, 6. decembra. V bližini Londona se je pripetila velika železniška nesreča. Dva vlaka sta zadela drug v drugega. Ena oseba je ubita, 30 težko ranjenih.

Ogrska magnatska zbornica.

Budimpešta, 6. decembra. Ogrska magnatska zbornica ima danes sejo. Na dnevnem redu so referati, poročila gospodarskega poročevalca, dopis poslanske zbornice radi kandidature predsedništva vrhovnega računskega dvora i. t. d.

„Dalmacija kranjska služkinja“.

Splitsko »Naše Jedinstvo« piše pod tem naslovom med drugim:

Dr. Susteršič je doigral s svojo dosedanje politiko. Ostal je z njo osamljen med južnimi Slovani. Sedaj, ko grozi kriza »Slovanski Enoti«, da jo raznese, se vsak briga za-se.

Dr. Susteršič je za to zbral okrog sebe Slovence ter privlekel k sebi štiri Dalmatince, da šteje sedaj njegov klub 22 članov. Šteje torej več članov, kakor katerikoli drugi klub na slovanskem jugu, a s tem se bo računalo tako v »Slovanski Enoti«, kakor tudi v slučaju, da bi le ta razpadla.

To se bo v danih prilikah tudi računalo za dr. Susteršiča, da postane minister. To je pa tudi glavni njegov smoter.

Na ta način prednjači nekaj Kranjcev pred morjem in primorjem. Morje je biser monarhije. Povsodi po svetu prihajajo od morja najlepše ideje, inicijative.

Pri nas prihajajo ideje, inicijative iz Kranjske.

Neke izmed teh smo že imeli priliko spoznati.

Dežela je polna posojilnic. Neke je trpela pomanjkanje celo na drobnem denarju, sedaj ima v izobilju na razpolago tudi debele bankovce.

Ti debeli bankovci pa se bodo še pomnožili, ko bodo razpisane po deželi občinske volitve.

Duhovniki razsipajo denar po Dalmaciji kakor se pravi s kapo in roko. Mislijo, da s tem koristijo narodu.

Toda to bo za ljudstvo poslednji in najstrašnejši udarec, če ga tudi morda ne bo čutila cerkev.

Radi bankerota na Koroškem, za katerega je bil odgovoren samo en kanonik, je nastala gonja in nevolja proti vsi duhovščini. Memen tote, monsignori!

Dosedaj vsepa še vse navidezno dobro, toda kaj potem, ako pride do raznih afer in do poloma? Saj že sedaj vsi resni, pametni in poučeni ljudje zatrjujejo, da tako dajanje kredita na kmetijska posestva ni razumno, marveč je že močno podobno oduštvu.

Toda vrnimo se k stvari.

Istra in Dalmacija sta dve izmed najlepših zemlja.

Dalmacija, dragocen kamen na zlati verigi, ki spaja Balkan z Jadranskim morjem, je doživela v sebi že mnogo razdobij propadanja.

Sedaj doživlja nekaj novega, kar je še hujše od onega: vpliv in komando kranjskih klerikalcev.

Ni prešlo še osem let, ko smo govorili — ker smo bili o tem vsi složni, a o tem je pisal največ prav poslanec Frano Ivanišević, da se naj v Dalmaciji ne cepimo v liberalce in klerikalce, marveč da je nam edino

to potrebno, da smo vsi dobri Hrva-
ti in da ne ustvarimo tega v Dalma-
ciji, kar se je storilo na Kranjskem.

Na ono borbo na Kranjskem smo
kazali s prstom, kakor na slab iz-
gled. A danes?

Dr. Šusteršičev klub se nam ho-
če usiliti, a okrepili so ga naši.

Na Dunaju bo vlada preje raču-
nala s klubom 22 članov, kakor s na-
šimi poslanci, ki so razkropljeni na
vse strani.

Zakaj so se razcepili, to vemo, a
vsi ti razlogi jih ne upravičujejo.

Upravičuje ene kakor druge sa-
mo eno: kri — ta naša kri, v katero
je pomešano prokletstvo iz davne
prošlosti, da nikoli ne moremo biti
složni.

Pomislite, ako bi bili naši prva-
ki složni na Dunaju, bi bilo združe-
nih 11 Dalmatincev, kar že nekaj
pomeni v teh parlamentarnih okol-
nostih.

Pridružilo bi se jim tudi nekaj
Slovencev in 3 Hrvati iz Istre. To bi
bilo dalmatinsko kolo, ki bi lahko
igralo prvo vlogo na slovanskem ju-
gu, kar mu tudi gre, a ne poslednjo,
kakor je sedaj Dalmacija tudi v par-
lamentu zadnja med jugoslovanskimi
deželami.

Na vrbi je svirala. Danes je Dal-
macija kranjska služkinja in sicer v
idejah in akcijah.

Baron Schwarz odide?

V uradniških krogih zatrjujejo,
da je stališče deželnega predsednika
barona Schwarza tako utrjeno, da bo
v doglednem času za vedno zapustil
kranjsko deželo. Govori se, da se je
vlada prepričala, da baron Schwarz
ni sposoben za njegovo odgovorno
stališče, ki zahteva pač drugačnega
moža, kakor je on. Praviijo, da je naj-
resnejši kandidat za Schwarzovega
naslednika v Ljubljani sekijski svet-
nik v ministrstvu dr. Žolgar, ki je ro-
jen štajerski Slovenec. Vse te vesti
beležimo z rezervo po dolžnosti kro-
ničarjev, ne da bi hoteli zanje pre-
vzeti kakršnekoli odgovornosti.

Sami sebi čestitajo.

Zabeležili smo, da so kranjski
klerikalci s svojim denarjem ustano-
vili v Splitu list »Hrvatsko Državo«
v svrhu, da propagira v Dalmaciji ide-
je, ki jih zastopa na Slovenskem naša
klerikalna stranka. Kranjski kleri-
kalci plačujejo iz svojega žepa temu
listu tudi urednika v osebi Frana
Ženska Donadinija, ki je uradnik kle-
rikalne ljubljanske »Zadružne zveze«.
To vest smo priobčili že pred tedni,
a še je klerikalci niso upali dementi-
rati, ker vedo, da je vest oprta na
fakta in se da tudi dokazati, ako je
treba. Dognano je torej, da je list
»Hrvatska Država« ustanovljen od
kranjske klerikalne stranke, da je
lastnik tega lista kranjska klerikalna

stranka in da je urednik Donadini
kot urednik klerikalne »Zadružne
zveze« tudi plačan od klerikalcev.
Jasno je torej, da mora »Hrvatska
Država«, oziroma njen urednik Do-
nadini pisati tako, kakor mu ukazu-
jejo iz Ljubljane. Zato je naravnost
smesno, ako se sedaj »Slovenec« po-
ziva v obrambo dr. Šusteršiča na
članke v »Hrvatski Državi« ter s po-
nosom beleži, da je uredništvo tega
lista poslalo dr. Šusteršiču to-le brzo-
javko: »Za Tvoj nastop v prilog dr-
žavnopravnim zahtevam hrvaškim so
Ti hvaležni vsi pošteni Hrvati. Čast
Ti in priznanje!« Ali ima vrednost
brzojavka, ki jo je poslal plačan slo-
vek? Saj to se pravi toliko, kakor da
je dr. Šusteršič sam sebi poslal brzo-
javko in da je sam naročil v »Hrvatski
Državi«, da mu naj pošljajo iz Dal-
macije brzojavne čestitke!

Prav tako!

Zadnjič smo priobčili upravičeno
pritožbo radi brezbriznega postopa-
nja detektiva Gerloviča nasproti ene-
mu izmed naših uslužbencev. Sedaj
čujemo, da so se na deželni vladi ven-
darle odločili, da stopijo prepotentne-
mu možakarju malo na prste. Meni-
mo, da je že skrajni čas, da se to zgo-
di, ker sicer bo detektiv že res mislil,
da je njemu vse dovoljeno in da je
on res vsega mogoč na deželni vladi.

Apel na mestno upravo.

Stanovalci na Gruberjevi, Kar-
lovski in Tržaški cesti se pritožujejo,
da se mestna občina, odkar je vladni
komisar na magistratu, čisto nič ne
briga zanje. Ceste so v tako slabem
stanju, da se bogu smili. Na cestah je
tako blato, da sega semtertja do ko-
lena, vendar pa ni nikogar, da bi se
usmilil teh ljudi, ki stanujejo ob teh
cestah, ter dal ceste posuti z gramo-
zom. Če ljudje plačujejo davke, imajo
tudi pravico zahtevati, da se kaj stori
zanje. Res, da je bilo prejšnja leta tu-
di blato na teh cestah, toda nikoli še
ni bilo takega kakor letos. In če je
bilo, se je takoj od županstva poskr-
bilo, da so se ceste nemudoma posule
s peskom. Letos je pa na magistratu
vladni komisar in se v tem oziru prav
ničesar ne zgodi.

Preuredba »Slovenskega planinskega društva«.

Osrednji odbor »Slovenskega pla-
ninskega društva« je sklical odsek za
prenaredbo društvenih pravil na
sejo v Ljubljano. Seja se je vršila že
pretekli mesec. Na tej seji se je so-
glasno sklenilo, da se imajo pravila
»Slov. plan. društva« spremeniti v to-
liko, da bodo v osrednjemu odboru po-
poverjeniki zastopane tudi podruž-
nice. Poverjenike bodo imenovali de-
legati podružnic, ki se bodo sestali na
nalašč za to sklicanem zboru. Spre-
membe društvenih pravil se izvedo
sporazumno s podružnicami.

»Sokolov« Miklavžev večer.

Kakor vsako leto, tako je privabil
tudi večerajnji večer nepregledno
množico malega in velikega sveta v
sokoloko telovadnico. Pa kako tudi
ne, saj so znane »Sokolove« prireditve
kot privlačnosti prve vrste in med
njimi so Miklavževi večeri gotovo
med najpomembnejšimi. Kako zelo
ve naše občinstvo ceni to priložnost
»Sokola«, je pokazalo tudi to pot
s tem, da je posetilo Miklavžev večer
v tako velikem številu, da je bila tudi
to pot, sicer prostorna dvorana, do
zadnjega kotička napolnjena. Kako
so poskakovala drobna srčeca v pri-
čakovanju pomembnega trenutka, da
pride tako zaželjeni sv. Miklavž!
Marsikak plah pogled pa se je izgubil
tudi tja v kot, kjer so si peklensčeki
priredili svoj pekel. In res, prijetno
jim ni moglo biti v peklu, ker so se
tako zvirali in žvižganje se je čulo,
seveda tudi škripanje z zobmi, če si
jih niso že oškrbali! No, prišel je ven-
dar prijatelj maličkov v sredi svojega
spremstva. Oči so se širile malim v
pričakovanju in rdela so ličeca, ne-
strpno so stopicale nožice. In sv. Mi-
klavž je pozdravil svoje varovance in
jim prinesel zlate resnice s seboj.
Sv. Anton pa je že znašal darila. Ve-
liko jih je bilo, cele gore je znesel
skupaj in še ni hotelo biti konca. Pi-
ščalke in trobente so se oglašale po
dvorani in veselo vriskanje je svedo-
čilo, da si je sv. Miklavž, ki ga je bil
povabil »Sokol« med nas, naklonil
drobna srčeca naših maličkov. Pred
nastopom in pozneje je svirala »Slo-
venska Filharmonija« izbrane ko-
made in dokaj je pripomogla tudi
ona, da je uspel večer tako krasno.

Koncert »Zveze slovenskih pevskih društev«.

(Konec.)

Od istega skladatelja se je dalje
pela »Lipa«, ki je izšla v »Novih
Akordih« in se odlikuje po svoji me-
lodiki, ki se kot zlata nit vleče po
vseh Adamičevih skladbah. Na zbor
stavi izredne zahteve, katerim je pa
Žirovnikov zbor popolnoma zadostil.
Neprekosljiv pa je v izvajanju narod-
ne pesmice. G. Janko Žirovnik, izvr-
sten poznavalec iste, zna skrbno spo-
jiti v harmonično celoto zbor in pe-
sem. Pravi narodni ton zadene vedno
in tega nam skoraj ni treba omenjati,
saj so najbolj priljubljene ravno od
njega harmonirane narodne pesmice.
Zbor razpolaga z jako dobrim mate-
rijalom in če smemo kaj gosp. Žirov-
niku svetovati, mu svetujemo to, naj
ponoži soprane, da bode zaokrože-
nost še bolj popolna, kot je. Ob-
činstvo zboru ni štedilo z aplavzom.
— Kot drugo društvo je nastopilo
delavsko pevsko društvo »Slavec« pod
vodstvom gosp. Al. Lajovica in je že-
lo za prav dobro izvajano pesem »Na

dan« zasluženo priznanje. Splošna
sodba o »Slavcu« je, da je tekom zad-
njega leta kolosalno napredoval. Že
sam številni nastop (58) je imponiral
občinstvu, in ko je pokazal še svojo
vzorno disciplino, je bilo občinstvo
očarano. Pevski material je v sploš-
nem jako dober, posebno barvit je
prvi bas, a tenorji se odlikujejo po
svoji moči. Vokalizacija je dobra, fra-
ziranje povsem pravilno, v prednaša-
nju se jim pozna rutina. Pohvaliti
moramo gosp. Vouka kot odličnega
baritonista, sicer forsira v višini, a v
srednji leži je njegov glas prav lepo
barvan. Nato je nastopil solist dr.
Pavel Kozina in zapel štiri solospoje
od skladatelja Gerbiča. Najbolj izmed
teh je ugajala »Trubadurka«, mična,
nežna pesmica, odlikujoča se po svoji
melodijoznosti, kakor že naslov sam
pove. Najtežja pa je »Pogled v ne-
dolžno oko«, ki zahteva od solista kar
najboljši material in fino prednaša-
nje. Tu pa tam se spomnimo ob tej
pesmi na nekaj znanega, kar smo že
nekoč slišali in čisto v ozadju zazna-
mo ono obupno resignacijo, ki jo tako
pogosto srečujemo v Gerbičevih
skladbah. Posebno stopa na dan v
»Akordu v molu...«, kjer nam skla-
datelj z malimi sredstvi izjemno ve-
liko pove. »Nihče ne ve...« se pa od-
likuje po svojih finesah in dobrem za-
nosu. Gosp. dr. Pavel Kozina ima iz-
borno šolo gosp. Gerbiča in čisto raz-
umljivo je, da ga drugi ne ume pred-
našati kot on sam. Njegov glas zveni
v tenorsko - baritonski leži nad vse
prikupno, ko jo pa prekorači, se čuti
v glasu nekaka napetost, ki pa izgine,
če poje piano. Občinstvo mu je bilo
prav hvaležno za ta užitek. Pevski
zbor »Glasbene Matice« je nastopil
pod vodstvom koncertnega vodje g.
Hubada v dveh zborih, z Gerbičev
»Slanco« in D. Jenkovo »Na moru«.
Sloves moškega zbora »Glasbene Ma-
tice« gre itak širom Slovenije in pre-
ko nje, zato ga ne ocenjujemo, zlasti
ne, ker smo slišali že obe deli. Pribije-
mo naj le to, da je bil v vsakem oziru
najboljši. Pevsko društvo »Ljubljans-
ki Zvon« se nam je predstavilo z no-
vo skladbo Emila Adamiča z »Vaso-
valcem«. Vsega občudovanja vreden
je ta nenavadno plodovit skladatelj;
v vsaki pesmi se pokaže od druge
strani, a vedno je popolnoma izviran.
Njegove skladbe so priznane najtežje
in čudimo se »Zvonu«, da je zmagal
to težko kompozicijo in jo privedel do
precejšnje veljave. Zbor je vodil gosp.
Zorko Prelovec, mlad, zelo nadarjen
in navdušen zborovodja, ki zlasti uga-
ja po svojem mirnem nastopu in do-
brili dirigentskih manirah. Pod istim
vodstvom in od istega skladatelja
pesmijo je nastopilo pevsko društvo
»Merkur«. Naslov pesmi je »Ljubice«.
Skladba je neverjetno težka in kro-
matični postopi časih naravnost pre-
tirani, zahtevajoč od posameznika v

cem. Ko je bilo to opravljeno, sta se
v spremstvu dr. Grebena odpeljala
v vas, kjer je prebival Svetlin.

Voz se je ustavil zunaj vasi. Ce-
sta je bila že zapuščena, ker so bili
ljudje že vsi doma, in vsled tega ni
nihče zapazil prihoda tujcev.

Gospoda, prosim vaju še enkrat,
ravnajta obzirno, kolikor je mogoče,
je rekel dr. Grebene policijskima
uradnikoma. Obdolžitev je sicer
grozna, ali krivda še ni dokazana. Jaz
bom ostal za vozom, da vidim, kako
se stvar izvrši.

Svetlin je sedel z Elviro in z va-
škim učiteljem pri večerji, ko je pri-
šla v sobo dekla in je javila, da želita
dva tuja človeka z gospodom govo-
riti.

Tuja človeka ob tako pozni uri
se je začudil Svetlin. A vstal je takoj
in hotel tuja človeka v sobo pokli-
cati.

Na samem bi rada z vami govo-
rila, je pripomnila dekla; poljala
sem ju v salon.

Naglih korakov je vstopil Svet-
lin v svojo skromno sobo, ki je slu-
žila za salon.

S kom imam čast govoriti? je
vprašal Svetlin, ko je pozna obisko-
valca pozdravil.

Namesto odgovora je eden urad-
nikov vzel iz žepa pisanje in je poka-
zal Svetlinu, obenem pa rekel:

(Dalje prihodnja.)

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.
(Dalje.)

Sancin je brez težav izposloval
oblastveno dovoljenje, izkopati trup-
lo svoje hčere Olge in je prepeljati v
Trst. S tem je bila dana možnost, pre-
iskati po strokovnjakih, če je Olga
umrla naravne smrti, ali če je bila
zastrupljena.

V vasi sami se je razvedela stvar
šele zadnji dan, ko je župnik dal
grobokopu dotično naročilo. Vsa vas
je strmela. Vsakemu je bilo znano, da
so Olgo na njeno lastno željo pokopali
na vaškem pokopališču. Vaščani so
starega gospoda Sancina dovolj po-
znali in vedeli, da mora imeti svoje
posebne vzroke, da pusti svojo hčer
izkopati. Če so se v prvem hipu neko-
liko jezili, češ, zakaj je ne pusti v miru
počivati tam, kjer je sama hotela biti
pokopana, je bil temu vzrok to, da
nihče ni vedel, čemu da to hoče stari
Sancin izvršiti. A ta besedičenja so
hitro utihnili, kajti naenkrat se je
vedelo po celi vasi, da je bila Olga
zastrupljena. Nihče ni nič gotovega
vedel, še tega ne, kdo mu je to pove-
dal. Vsi so to naenkrat vedeli, vsi so
se plaho spogledavali, samo Julia se
je smehljala.

Proti poldnevni sta se s posebnim
vozom pripeljala dva tuja gospoda,
ki sta se najprej oglašila v župnišču
in potem šla v mrtvašnico, kamor so
bili grobokopi prinesli izkopano krsto.
Tuja gospoda sta bila tržaška zdrav-
nika. Prinesla sta seboj vsak svoj to-
bolec, poln instrumentov in priprav
in ko je bila krsta odprta, sta začela
svoje delo.

Med tem sta tudi Sancin in dr.
Grebenc prišla v vas. Prišla sta peš
in se ustavila v vaški krčmi, ker je
bilo domenjano, da počakata tamkaj
na zdravnika. Oba sta bila vznemirje-
na in ta vznemirjenost je rasla in
rasla, ker se zdravnika dolgo časa ni-
sta vrnila.

Ne vem, kaj mi je, je vzdihoval
Sancin, a zdi se mi, da me nekaj davi
in da mi kar zastaja srce.

Ne razburjajte se, gospod San-
cin, je dejal dr. Grebenc, dasi je bil
sam do skrajnosti razburjen, tako da
je komaj govoril. Zdravniki so fleg-
matični ljudje, katerim se nikoli ne
mudi in take preiskave trajajo vedno
dolgo časa.

Grebenc sam ni verjel, kar je go-
voril, a zdelo se mu je potrebno, da
nekaj reče, da bi se stari gospod pre-
več ne razburjal, dokler ni bilo po-
trebno.

Končno sta prišla zdravnika.
Sancin in Grebenc sta ju videla priti
po vasi. Oba sta trepetala radovedno-
sti, a nista se upala iti zdravnikoma
nasproti, ker je bilo na cesti polno

ljudi in sta se bala slabega poročila.

Zdravnika sta stopila v sobo.
Sancinu so se noge tako tresle, da se
je moral vnesti. Nobene besede ni spr-
vil iz sebe, samo prestrašeno je oči
upiral na zdravnika.

Dragi gospod Sancin, je dejal
starejši sodnik, nikar se ne ustrašite,
a jaz ne morem dovoliti, da bi zdaj
prepeljali truplo svoje hčere v Trst.
Po svoji dolžnosti moram napraviti
ovadbo na državno pravdnitvo.

Kakor smrt je bil Sancin bled,
ko se je pri teh besedah dvignil s svo-
jega stola.

Moja — Olga — je — torej —
bila —

Zastrupljena, ga je prekinil
zdravnik. Jaz in moj tovariš sva
truplo najskrbneje preiskala. Našla
sva sledove arzenika, med tem ko so
bila pljuca v takem stanju, da bi bila
pokojna vaša hči v normalnih razme-
rah še več mesecev živela, da ni za-
užila strupa.

Stari gospod je zadrhtel, dvignil
je obe roki, se zazibal in bi bil padel,
da ga ni ujel dr. Grebene. Šele čez
precej časa je prišel Sancin k sebi,
tako da ga je bilo mogoče odpeljati
na njegovo kampanjo. Zdravnika sta
se odpeljala v Trst, med tem ko je
ostal dr. Grebenc pri Sancinu do ve-
čera.

Tedaj sta se pripeljala iz Trsta
dva policijska funkcionarja. Imela
sta naročilo, da se najprej oglašita
pri Sancinu in govorita z dr. Greben-

Orodje za domačo uporabo.

**Kladivo, klešče,
dleto, sveder in
zavijač,**

zajamčeno dobro kakovosti

v lepi skrinjici, ki je pripravna za ob-
siti na steno, pošilja proti povzetju za
2 K 80 v

**F. Vejdělek, izdelovalec orodja,
Dřevnov pri Prazi. 274**

**Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rastko Pusteclemšek.**

Št. 49. (Par). Družb. predst. 2032.
V torek, dne 6. decembra 1910.
Noviteta! Prvič! Noviteta!

Stebri družbe.

Drama v štirih dejanjih. Spisal Henrik Ibsen. Poslovenil dr. Fr. Šestl. Režiser Hinko Nučič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 1/2 8. uri. Konec po 10.

Prihodnja predstava bo v četrtek, 8. decembra.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 2073

Usojam si vljudo opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga s neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/2 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštno hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga s omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnica: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadrugni pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fond K 48.812.787.— jamči za popolno varnost. ..

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi cenli za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapičeno!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

.. Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

.. Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/4 % brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.